

André Neher

KI VAGYOK ÉN?

Zsidó azonosság. Mi ez? Egy vallásos hithez ragaszkodás? Társadalmi állapot? Történelmi sors? A pecsét, amelyet a vichyi kormány rendőre egyes francia állampolgárok személyi igazolványába ütött? A sárga csillag, amelyet a náci bizonyos emberek ruhájára felvarrattak szerte Európában? A kék-fehér lobogó, amelyet az izraeli katonák bátran lengetnek? Az imakendő, amelyet ama Isten, az Egy buzgó híve ölt magára? A többé-kevésbé mély és szerteágazóan bonyolult érzés tudatos, önkéntes és ragyogó vállalása, vagy gyötrelmes feszélyezettségből fölsukló, elvörösödően dadogó vallomás?

Kínzás vagy harc közben vagyok-e zsidó? Tanulva és küzdve, egy örökség értékeit gyümölcsözően konzerválva, s azokat a népem, vagy az egész emberiség számára gyümölcsöztetve vagyok-e zsidó? A zsidó azonosság a kibucban vagy a jesivában mutatkozik-e meg, a hitközségek szervezeteiben, a zsinagógákban, a mindezek évszázados intézményeit strukturáló Államban vagy az apró micvában, amely kitölti a

pillanatot, és kiegyensúlyozottá teszi a Tóra Birodalmának sövényei mögött élő egyszerű zsidó embert?

Semmi sem idegen tőlem, ami zsidó. Mindaz, ami benne ellentmondásosan összefügg, ami benne egyidejűleg szétszórt — felelősen mindazért, amit magából kizár, vagy néha megtagad: mindez a zsidó azonosság. Jele: a Szövetség; a test jele; amely ugyan megrövidítve a szervezetet jelenik meg, miközben kiteljesíti azt. Jele: az égi szívárványív, a színekben szórja szét, sokszorozza meg magát, hogy fölmutassa az egyetlen és örök fény lényegét.

Ebben a széles értelemben vagyok zsidó: nehezen vállalva, de kitörölhetetlenül meghatározottan. Benem találkozik a múlt és az örök idő, a történelem és a rítus, a misztikus meditáció és cselekvés, a magány és a közösség, a boldogság és a feladat, az élet és a mártírium. Nem úgy vagyok zsidó, ahogy engem látnak, s még úgy sem, ahogy én látom önmagam, hanem ahogy az Isten lát engem.

Köbányai János fordítása

Swierkiewicz Róbert: Részlet a Szent Szenzáció című sorozatból

Swierkiewicz Róbert: Részlet a Szent Szenzáció című sorozatból